

بیماری‌های عمومی گیاهان زینتی

سفیدک‌های پودری گیاهان زینتی

سفیدک پودری شمشاد رسمی

شمشاد رسمی *Euonymus japonicus* درختچه‌ای همیشه سبز است. از جمله وارثه‌های آن می‌توان به شمشاد ابلق سفید، شمشاد ابلق زرد و شمشاد نعنائی اشاره نمود. رشد آن متوسط تا آهسته بوده و ۱/۵ تا ۳ متر ارتفاع دارد. از این گیاه به عنوان نقطه تاکید، گیاه گلدانی، حاشیه کاری‌ها، کشت توده‌ای در کشت‌های رسمی و باغ‌های کوچک، همچنین دیوار سبز و پرچین استفاده می‌شود. شمشاد نعنایی برای تزئین حاشیه‌های گلکاری به کار می‌رود. شمشاد رسمی (شمشاد ژاپنی یا شمشاد معمولی) در بیشتر نقاط ایران بعنوان یک گیاه زینتی بشکل چپر یا دیوار سبز در پارک‌ها و منازل کاشته می‌شود. شمشاد نعنایی *Buxus sempervirens* نوعی شمشاد است که کوتاه بوده و دارای برگ‌های ریزی است و در حاشیه باغچه‌ها و گلکاری‌ها کاشته می‌شود و فرم می‌دهد.

یکی از مهمترین بیماری‌های این شمشادها سفیدک پودری است که در تمامی مناطق کشور شیوع دارد. قارچ عامل بیماری معمولاً به شکل غیر جنسی و کنیدیومی یافت می‌شود و فرم جنسی آن *Microsphaera* در ایران دیده نشده است. نشانه‌های بیماری معمولاً ابتدا در اواسط اردیبهشت روی برگ‌ها و ساقه‌های جوان ظاهر می‌شود و لکه‌های سفید ستاره‌ای شکل با پوشش سفید آردی و گاهی نمدی شکل ظاهر می‌شود. حاشیه لکه‌ها زرد رنگ و رنگ پریده و برگ‌ها بد شکل و منظره زینتی خود را از دست می‌دهد. رشد برگ‌ها بازمانده و در صورتیکه بیماری شدید باشد شاخه‌های جوان خشک می‌شوند. از انجاییکه شمشاد همیشه سبز است، نشانه‌های بیماری را در تمامی فصول می‌توان مشاهده کرد. شدت بیماری در نواحی سایه‌زادتر است. عامل بیماری زمستان را بصورت میسلیم در قشر نمدی روی برگ‌ها یا ساقه‌های جوان در گیاه بسر می‌برد و در اوایل بهار رشد خود را شروع می‌کند. کنیدیوم‌هایی که در زمستان روی برگ‌ها وجود دارند، قدرت جوانه زنی ندارند. کنیدیوم‌های جدید بصورت منفرد یا زنجیر کوتاه روی همدیگر تشکیل می‌شوند و بی رنگ، استوانه‌ای و در دو انتها کمی محدب هستند. کنیدیوم‌ها بوسیله باد منتشر شده و هوای بسیار خشک یا زیاد مرطوب بارانی برای اشاعه بیماری مناسب نیست. سفیدک پودری شمشاد در اثر *euonymi-japonica* *Microsphaera* ایجاد می‌شود. در اصفهان همواره فرم غیرجنسی *Oidium euonymi-japonici* دیده شد و تاکنون فرم جنسی آن گزارش نشده است.

آب پاشی روی برگ‌ها با فشار در کنترل بیماری تاثیر دارد و در صورت لزوم می‌توان بوته‌ها را با الوزال ۳ تی، ۴ در هزار همراه با یک در هزار روغن مویان به محض ظهور اولین علائم سمپاشی نمود و تکرار آن نیز ضرورت دارد.

سفیدک پودری سه رنگ

درختچه سه رنگ *Photinia serrulata* بومی چین است. این درختچه، همیشه سبز بوده و رشد سریع تا متوسط و فرم گرد دارد. ارتفاع آن ۱/۵ تا ۴/۵ متر است. گیاهی مقاوم به خشکی است. برگ‌های آن در بهاررنگ زیبایی دارد و از آن در فضای سبز به عنوان نقطه تاکید، پس زمینه، ایجاد مسیر، پوشاندن، بادشکن در مناطق خشک، پرچین و پارک‌های جنگلی استفاده می‌شود. علائم بیماری سفیدک پودری بیشتر روی سرشاخه‌های جوان مشاهده میگردد و روی قسمت‌های مسن‌تر کمتر ظاهر می‌شود. عامل این بیماری در آمریکا قارچهای *Podosphaera leucotrica* و *Sphaerotheca pannosa* گزارش شده است. در اصفهان فقط مرحله غیرجنسی *Oidium* مشاهده شده و فرم جنسی این قارچ در اصفهان مشاهده نشده است.

علائم بارز سفیدک پودری روی درختچه سه رنگ

